

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 657/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej A3 advokátska kancelária, s. r. o., Partizánska 25, Trenčín, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Katarína Hunčíková, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 115/2017 z 22. augusta 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej A3 advokátska kancelária, s. r. o., Partizánska 25, Trenčín, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Katarína Hunčíková, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 115/2017 z 22. augusta 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom Okresným súdom Prievidza (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 18/2015, v ktorom sa proti žalovanému domáhala zaplata sumy 11 527,73 € s príslušenstvom ako náhrady za užívanie svojho spoluvlastníckeho podielu. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 18/2015 z 15. októbra 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 187/2016 z 28. februára 2017 (ďalej len „rozsudok z 28. februára 2017“) žalobu zamietol. Proti rozsudku krajského súdu z 28. februára 2017 sťažovateľka podala dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol s odôvodnením, že sťažovateľka nespĺnila podmienky vymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a „*odvolávala sa na českú judikatúru, ktorá nie je použiteľná (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) v rámci dovolacieho prieskumu*“.

Sťažovateľka namieta, že postupom dovolacieho súdu došlo k porušeniu ňou označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom, keďže najvyšší súd dovolanie meritórne neprejednal, čím jej „*odňal legitímne právo brať z vlastnej veci úžitky a poskytol*

v rozpore s čl. 5 C. s. p. súdnu ochranu žalovanému, zasahujúcemu bez právneho dôvodu do jej vlastníckeho práva“.

Podľa sťažovateľky predmetom dovolacieho konania boli *«dôsledky zmeny judikatúry odvolacieho súdu, ktorej obsahom bolo zúženie vlastníckeho práva sťažovateľky (brať z vlastnej veci úžitky) prijatého v priebehu súdneho konania. Ide... o situáciu, v ktorej žalobkyňa/sťažovateľka uplatňuje subjektívne právo v rozsahu jej patriaceho podielu, zapísaného na liste vlastníctva v dobrej viere v súlade so súdnou praxou, je však konfrontovaná s jej zásadnou zmenou (úplným odopretím právnej ochrany zamietnutím žaloby pre „rozpor s dobrými mravmi“) s odôvodnením, že podľa ustálenej judikatúry (bez odvolania sa na konkrétny judikát) spoluvlastník má právo na peňažnú náhradu iba vtedy, ak svoj podiel nemôže užívať a nie ak ho užívať nechce; a tvrdení, že je preukázanou skutočnosťou, že žalovaný užíva iba svoj podiel, čo sťažovateľka rozhodne popiera. Predmetom dovolacieho prieskumu bolo teda posúdenie kolízie medzi hodnotou sudcovského dotváranie práva na strane jednej a hodnotou právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia na strane druhej.»*

Sťažovateľka oponuje záveru najvyššieho súdu, že dovolanie nespĺňalo všetky zákonom ustanovené požiadavky a zdôrazňuje, že *„osobitné náležitosti dovolania v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 421 písm. a/ C. s. p. sťažovateľka koncipovala presne podľa návodu v judikáte NS SR sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo dňa 6. 3. 2017. Spornú právnu otázku, ktorá sa v dovolaní údajne nenachádza paradoxne sám odporca citoval v odôvodnení uznesenia sp. zn. 1 Cdo 115/2017 v bode 2 veta druhá.“*

Sťažovateľka zdôrazňuje, že najvyšší súd sa pri požiadavke na formulovanie právnej otázky dovoľával postupu podľa svojej vlastnej judikatúry, pričom konkrétne rozhodnutia, na ktoré poukázal, neboli podľa sťažovateľky verejne prístupné. Na podklade uvedeného sťažovateľka zdôrazňuje, že *„Dovolací súd teda u žalobkyne uplatnil sankciu v podobe odopretia súdneho prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu lebo nespĺnila úradný postup, ktorý v čase podania dovolania v spornej veci (20. 4. 2017) nebol verejne známy*

ani dostupný a odoprel jej právo na súdnu ochranu na základe vlastnej judikatúry, ktorú sťažovateľka nemohla poznať (neexistovala).“.

Sťažovateľka poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo 6. marca 2017, ktorým došlo k vymedzeniu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“, pričom podľa sťažovateľky „tento judikát... priamo rozhodnutia českého dovolacieho ani ústavného súdu z ustálenej rozhodovacej praxe nášho dovolacieho súdu nevylučoval a nestalo sa tak ani v judikáte NS SR 6 Cdo/15/2017 z 30. 5. 2018... Až v judikáte... sp. zn. 6 Cdo 129/2017 z 31. októbra 2017... Ide teda o dva rôzne judikáty toho istého dovolacieho súdu, ktorý raz českú judikatúru akceptuje (v obmedzenej miere) a raz neakceptuje vôbec, čo sa nezlučuje s princípom právnej istoty.“.

Pokiaľ sa najvyšší súd odmietol zaoberať dovolaním sťažovateľky meritórne s poukazom na to, že sa v ňom nachádza aj česká judikatúra, uvedený postup najvyššieho súdu je diskriminačný.

Odopretím spravodlivosti podľa sťažovateľky v dôsledku jej úplného vylúčenia z užívania majetku zároveň došlo k porušeniu jej základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny. Podľa sťažovateľky „postupom odporcu došlo k nepripustnému nadržovaniu jednej procesnej strane, diskriminácii žalobkyne ako podielového spoluvlastníka a strany v spore a zásahu do vlastníckeho práva odopretím súdnej ochrany v rozpore s princípom právnej istoty, bez právneho dôvodu (aplikáciou nejestvujúcej judikatúry v čase podania dovolania) a postupom v rozpore s C. s. p. Takýmto konaním dovolacieho súdu je jednoznačne sťažený postup žalobkyne dovolať sa zákonných nárokov v sporoch na tento spor nadväzujúcich, z ktorých sa stali konania s neistým výsledkom, absolútne závislé na rozhodnutí ústavného súdu v tejto veci.“.

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € z dôvodu zásahu do jej práv vzhľadom na „rozsah a intenzitu zásahu a jeho následkov (všetky konania 17 C/30/2015, 10 C/10/2016 sa predĺžia a predražia)“.

Na základe už uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom

alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka odôvodňuje porušenie práv zaručených ústavou, dohovorom a listinou tým, že najvyšší súd sa ako dovolací súd odmietol zaoberať jej dovolaním meritórne pre nesplnenie všetkých zákonom ustanovených požiadaviek. Záver najvyššieho súdu, v zmysle ktorého sa dovolaním sťažovateľky nemôže zaoberať s poukazom na to, že sa v ňom nachádza aj česká judikatúra, považuje sťažovateľka za diskriminačný.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistujú zásadné odlišnosti (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

Sťažovateľkina nosná argumentácia, ktorou odôvodňuje porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo jej dovolanie smerujúce proti rozsudku krajského súdu z 28. februára 2017 odmietnuté podľa § 447 písm. f) CSP z dôvodu, že dovolacie dôvody neboli v dovolaní vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, sa sústreďuje primárne na arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Sťažovateľka v dovolaní proti rozsudku krajského súdu z 28. februára 2017 namietala existenciu procesnej vady obsiahnutej v § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorej je dovolanie prípustné

proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, ústavný súd v rámci predbežného prerokovania podrobil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu prieskumu z ústavne významných hľadísk, pričom sa sústredil na posúdenie, či sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s dovolacou námietkou sťažovateľky, ktorou odôvodňovala prípustnosť dovolania pre existenciu vady odvolacieho konania v súlade s § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

V súvislosti s preskúvaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je vo svojej podstate otázkou zákonnosti a spôsob jej riešenia sám osebe nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv (napr. II. ÚS 324/2010).

V súlade s § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by dovolateľ mal a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo 6. marca 2017).

Najvyšší súd v napadnutom uznesení s prihliadnutím na nedostatočnosť konkretizácie dovolacieho dôvodu zo strany sťažovateľky predovšetkým uviedol:

„Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Podľa § 447 písm. f) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 50/2017). Ak takáto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 191/2017).

V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 od. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP).“

V nadväznosti na citované všeobecné východiská najvyšší súd v napadnutom uznesení aplikoval na vec sťažovateľky, keď uviedol:

„Dovolateľka teda v dovolaní neoznačila judikatúru najvyššieho súdu, ktorá tvorí jeho ustálenú rozhodovaciu prax, od ktorej sa podľa dovolateľky odvolací súd odklonil. Uvedenie rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky nie je použiteľné (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) v rámci dovolacieho prieskumu.

S poukazom na to, že podmienka vymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nebola dovolateľkou splnená, odvolací súd dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP odmietol.“

Z (už citovanej) právnej úpravy regulujúcej prípustnosť dovolania, ako aj zo spôsobu vymedzenia dovolacieho dôvodu spočívajúceho v tom, že dovolateľ v súlade s § 432 ods. 2 CSP uvedie, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia, možno uzavrieť, že dovolanie sťažovateľky sa pre nedostatok vymedzenia dovolacieho dôvodu (odôvodnenia) javilo už ako dovolanie, pri ktorom nie sú splnené procesné podmienky pre preskúmanie jeho prípustnosti a ktoré najvyšší súd ako súd dovolací odmietne bez toho, aby došlo k jeho vecnému prejednaniu, teda bez uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu.

Na podklade dosiaľ uvedeného ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za formalistické, keďže nedostatok vymedzenia dovolacieho dôvodu ako základný predpoklad na preskúmanie opodstatnenosti dovolacieho dôvodu bránil najvyššiemu súdu sa dovolaním ako takým vôbec zapodievať.

Sťažovateľka namieta odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení najvyššieho súdu a zdôrazňuje, že samotný najvyšší súd „spornú právnu otázku“, ktorá sa podľa jeho názoru v dovolaní nenachádzala, cituje v bode 2 druhej vete napadnutého uznesenia.

V bode 2 druhej vete napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa uvádza, že sťažovateľka v dovolaní „Uviedla, že každý spoluvlastník, ktorý neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho podielu má právo na peňažnú náhradu, pokiaľ je vylúčený z užívania

spoločnej veci a túto v celosti užíva iný podielový spoluvlastník, pokiaľ nebola preukázaná dohoda o bezplatnom užívaní.“

Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ďalej vyplýva, že už citovanú „spornú právnu otázku“ sťažovateľka namietala s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky.

Z rozhodnutia odvolacieho súdu (body 60 a 61 rozsudku krajského súdu z 28. februára 2017) vyplynul záver (a potvrdzuje to aj samotné napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v bode 2 štvrtej vete, ako aj sťažovateľka), podľa ktorého v konaní pred všeobecnými súdmi nebolo preukázané, že sporné nehnuteľnosti boli zo strany žalovaného užívané vo väčšom rozsahu, než mu podľa jeho spoluvlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam patrí.

Najvyšší súd v tomto kontexte v napadnutom uznesení zdôraznil, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav, pričom ide o činnosť súdu spočívajúcu „*v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 235/2017).*“

Aj keby ústavný súd prisvedčil tvrdeniu sťažovateľky, že „sporná právna otázka“ bola sťažovateľkou riadne identifikovaná s prihliadnutím na odvolacím súdom zistený skutkový stav (nebolo preukázané, že žalovaný užíva spoločnú vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu), všeobecný odkaz sťažovateľky na judikatúru, podľa ktorej patrí každému spoluvlastníkovi, ktorý neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho podielu právo na peňažnú náhradu, pokiaľ je vylúčený z užívania spoločnej veci a túto v celosti užíva iný podielový spoluvlastník (žalovaný), pokiaľ nebola preukázaná dohoda o bezplatnom užívaní, nemôže napĺňať procesné podmienky na preskúmanie prípustnosti dovolania podľa

§ 421 ods. 1 písm. a) CSP. Inak povedané, sťažovateľka sa týmto všeobecným odkazom na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky v podstate snaží namietat' skutkové závery, ku ktorým odvolací súd dospel v súvislosti so skúmaním otázky, či zo strany žalovaného k užívaniu sporných nehnuteľností nad rámec jeho spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam došlo (sťažovateľka v sťažnosti tvrdenie odvolacieho súdu, „že je preukázanou skutočnosťou, že žalovaný užíva iba svoj podiel... rozhodne popiera“). Uvedené je však pre namietanú vadu nesprávneho právneho posúdenia veci irelevantné, keďže ústavný súd sa stotožňuje s argumentom najvyššieho súdu, v zmysle ktorého všeobecný súd pri právnom posúdení veci rieši otázku právnu, nie skutkovú.

Sťažovateľka poukazuje aj na rozdielnu rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu k výkladu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“, pričom namieta, že najvyšší súd raz „českú judikatúru akceptuje (v obmedzenej miere) a raz neakceptuje vôbec, čo sa nezlučuje s princípom právnej istoty“. Ústavný súd sa s touto námietkou sťažovateľky nestotožňuje.

Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo 6. marca 2017, ktorým došlo k vymedzeniu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“, pričom zdôrazňuje, že citované rozhodnutie nevylučovalo z tohto pojmu „českú judikatúru“. V označenom rozhodnutí najvyšší súd *expressis verbis* do pojmu ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu zahrnul rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu zaradil aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.

Z už uvedeného zároveň vyplýva, že pojem ustálená rozhodovacia prax bol najvyšším súdom vymedzený pozitívne s presným uvedením rozhodnutí, ktoré do tejto

skupiny ustálenej rozhodovacej praxe možno zaradiť, pričom „českú judikatúru“ do tejto skupiny najvyšší súd *expressis verbis* nepočal.

Citované rozhodnutie preto neprotirečí uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 129/2017 z 31. októbra 2017, podľa ktorého *„S prihliadnutím na čl. 3 C. s. p. do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú.“*, ktorým došlo okrem bližšieho pozitívneho vymedzenia pojmu aj k negatívnej enumerácii rozhodnutí, ktoré do pojmu ustálená rozhodovacia prax zaradiť nemožno. Z uvedeného dôvodu sa ústavný súd nestotožňuje s názorom sťažovateľky o tom, že ide o dva rôzne judikáty toho istého súdu, ktorý raz *„českú judikatúru akceptuje (v obmedzenej miere) a raz neakceptuje vôbec, čo sa nezlučuje s princípom právnej istoty“*.

V dôsledku uvedeného ústavný súd vyhodnotil námietku sťažovateľky o rozdielnej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu ako nedôvodnú.

Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd postupoval vo veci sťažovateľky v súlade s procesno-právnou úpravou regulujúcou dovolacie konania a dovolanie odmietol pre nedostatok vymedzenia dovolacieho dôvodu, podľa názoru ústavného súdu neprekročil medze vlastnej prieskumnej právomoci, ktoré sú dané práve dovolacími dôvodmi, ktoré musí vymedziť dovolateľ. V súlade s § 440 CSP totiž dovolací súd preskúmava napadnuté rozhodnutie len z dôvodov, ktoré dovolateľ uvádza vo svojom dovolaní.

Keďže najvyšší súd svoje rozhodnutie vo veci odmietnutia dovolania sťažovateľky zdôvodnil v dostatočnej, výstižnej a presvedčivej podobe, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí relevantnej časti sťažnosti

na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru procesnej povahy napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a 4 listiny, je nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia. Aj v tejto časti je preto jej sťažnosť zjavne neopodstatnená v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.3 K namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Z príslušného ustanovenia dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí preto nadväzovať na aspoň obhájitelné právne tvrdenie o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983).

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, bod 52). V okolnostiach prípadu však ústavný súd k takému záveru vo vzťahu

k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nedospel, a preto sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia čl. 13 dohovoru odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2018